

REPTES, PROPOSTES I VIABILITAT DE NOUS INSTRUMENTS PER A L'ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA AL VALLÈS OCCIDENTAL

Presentació de resultats

Juny 2009

- Objectius i Treballs realitzats
- L'estat actual d'aplicació de la Llei
- Contrast en els beneficiaris dels canvis en l'atenció personal
- Estimació de l'aplicació de la LAPAD en l'horitzó 2015
- Reptes i Objectius derivats de la implantació
- Viabilitat i configuració de nous models institucionals i de gestió

Objectius i Treballs realitzats

- **Objectius**

- Analitzar l'estat d'aplicació i contrastar el seu impacte actual.
- Estimar la demanda de serveis derivats de la LAPAD en el Vallès Occidental.
- Dissenyar i analitzar la viabilitat de nous instruments de gestió per l'atenció a la dependència en l'àmbit de gestió del CCVOC.

- **Treballs realitzats**

- Examen documentació general i facilitada pel CCVOC sobre els serveis.
- Recollida i explotació de dades sobre població i estat d'aplicació de la LAPAD.
- Entrevistes a directius públics (GC, DIBA) relacionats amb l'aplicació i prestadors de serveis (públics i privats).
- Entrevistes a 21 beneficiaris de la Llei.
- Anàlisi de costos i models de prestació dels serveis.

Estat aplicació Llei a finals 2008

Àmbits	Sol·licituds	Població 08			
		65 +	%	Total	%
Espanya	788.288	7.632.925	10,33%	46.157.822	1,71%
Catalunya	113.171	1.195.955	9,46%	7.364.078	1,54%
Àmbit Consell Comarcal	1.176	8.746	13,45%	85.405	1,38%
Resta comarca	13.209	106.857	12,36%	776.964	1,70%
Vallès Occidental	14.385	115.603	12,44%	862.369	1,67%

Àmbits	Valoracions	Població 08			
		65 +	%	Total	%
Espanya	707.079	7.632.925	9,26%	46.157.822	1,53%
Catalunya	109.518	1.195.955	9,16%	7.364.078	1,49%
Àmbit Consell Comarcal	1.082	8.746	12,37%	85.405	1,27%
Resta comarca	12.391	106.857	11,60%	776.964	1,59%
Vallès Occidental	13.473	115.603	11,65%	862.369	1,56%

Estat aplicació: PIA'S

Àmbit	PIA's	Població 08			
		65 +	%	Total	%
Espanya	567.068	7.632.925	7,43%	46.157.822	1,23%
Catalunya	95.157	1.195.955	7,96%	7.364.078	1,29%
Àmbit Consell Comarcal	460	8.746	5,26%	85.405	0,54%
Resta comarca	5.556	106.857	5,20%	776.964	0,72%
Vallès Occidental	6.016	115.603	5,20%	862.369	0,70%

No es constaten diferències substancials ni en el ritme ni en les característiques de l'aplicació de la LAPAD a l'àmbit VOcc. en relació al conjunt. Les diferències **poden ser atribuïdes al sistema d'informació i el període de tramitació.**

Primeres percepcions de l'aplicació dels PIA's

- Gruix de PIAS (60%) amb cuidadors no professional
- Els serveis d'àmbit comunitari són una proporció petita (20%) i de baixa intensitat, al voltant de 20 hores/mes

	PIAS	PIAS AMB SAD	HORES TOTALS SAD	PIAS AMB SAD S/TOTAL	HORES MES MITJANA
Ambit CC	460	57	1.037	12,4%	18,2
Resta Comarca	5.556	1.134	24.272	20,4%	21,4
Vallès Occidental	6.016	1.191	25.309	19,8%	21,3

Canvis en l'atenció contrastats en els beneficiaris

Tipologia general d'atenció a la dependència abans de l'aplicació de la LAPAD

Tipologia d'hores SAD	Valor total hores dels 21 usuaris a la setmana	Ràtio d'hores per persona setmana	Preu mig hora	Nombre de beneficiaris que en disposen
Hores que algun cuidador dedica efectivament al dependent	1.069	51	n.d	20
Hores setmanals contractades no regularment pel beneficiari i pagades per ell o els seus familiars	47	2,23	9,13	8
Hores contractades legalment pel beneficiari i pagades per ell o els seus familiars	0	0	0	0
Hores de servei SAD incloses al PIA i pagades directament per l'Ajuntament	30	1,43	18	12
Total	1.146			

Un 42% dels beneficiaris SAD de la LAPAD són nous usuaris

Canvis en l'atenció contrastats en els beneficiaris (2)

Tipologia d'atenció a la dependència després de l'aplicació de la LAPAD

Tipologia d'hores SAD	Valor total hores dels 21 usuaris a la setmana	Ràtio d'hores per persona setmana	Preu mig hora	Nombre de beneficiaris que en disposen
Hores que algun cuidador dedica efectivament al dependent	943	44,9	n.d	18
Hores setmanals contractades no regularment pel beneficiari i pagades per ell o els seus familiars	131	6,23	7,40	6
Hores contractades legalment pel beneficiari i pagades per ell o els seus familiars	66	3,21	9,72	3
Hores de servei SAD incloses al PIA i pagades directament per l'Ajuntament	125	5,95	18,00	20
Total	1.306			

L'atenció augmenta en promig 10 hores setmanals.

Prop del 40% dels beneficiaris 'compren' serveis directament .

Canvis en l'atenció contrastats en els beneficiaris (3)

Destí de les prestacions econòmiques

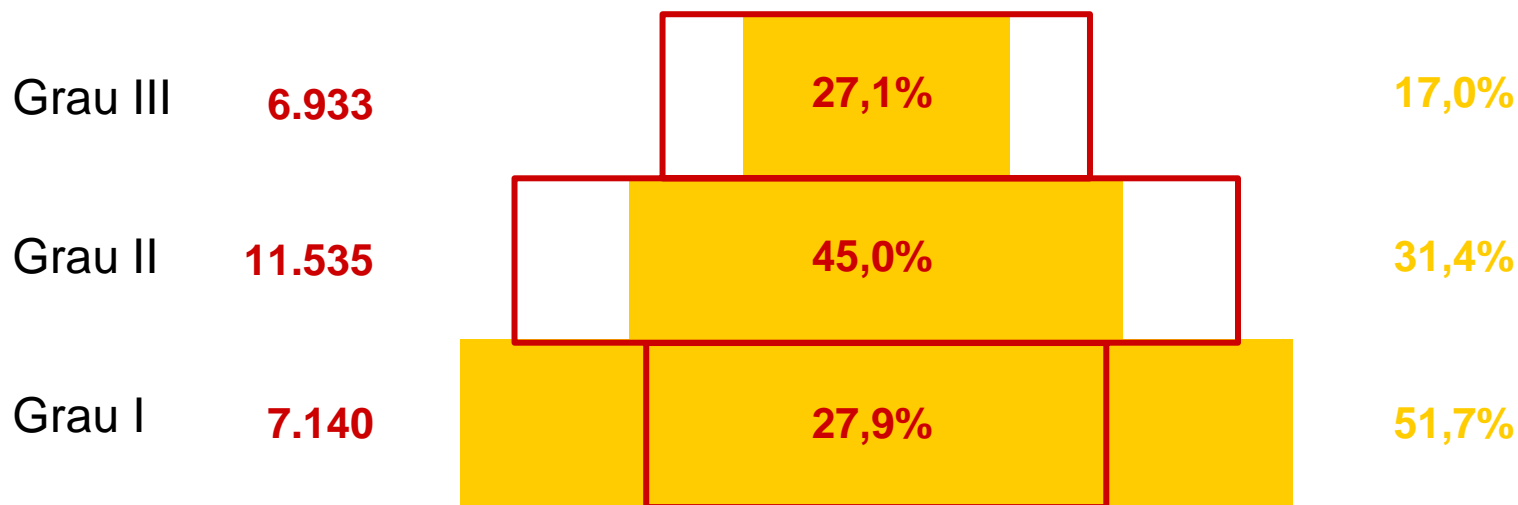
Aprofitament SAD		Proporció d'usuaris
Gasta íntegrament la prestació en serveis		52%
Reforçament de l'economia domèstica		48%

Despesa final en compra de serveis	Prestació mitjana rebuda	Proporció final de compra de serveis en el mercat d'atenció a la dependència
309,2128	422,23	0,73

La proporció de la prestació econòmica que es destina finalment a serveis és força notable i posa en evidència la dificultat d'atenció.

Resultats (3): Comparació resultats i previsions DIBA-Llibre Blanc

Estimació ICCP

Previsió Diba

Escenari i evolució dels serveis d'atenció a la dependència Voocc.

	Estimació horitzo 2015	Situació 2008	Generació neta 2008 - 2015
Entorn comunitari (hrs. anuals)			
SAD inclosos als PIAS	2.093.322	303.708	1.789.614
SAD derivats beneficiaris			
- regular	812.325	0	812.325
- no regular	1.600.499	420.238	1.180.261
Total comunitari	4.506.146	723.946	3.782.200
Entorn institucional (places)			
Residències	7.040	5.207	1.833
Centres de dia	1.908	1.531	377
Total institucional	8.948	6.738	2.210

El SAD directament derivat dels PIAS pot multiplicar-se per 7 i les places institucionals augmentar un 30% en el període.

Percepcions generals dels actors

- Les paraules més emprades pels actors són perplexitat i decepció, i s'originen en un **dèficit molt important d'informació** sobre el conjunt del sistema.
- L'aplicació de la Llei ha suposat una **intensa càrrega de treball pels gestors**, que prou feines poden opinar o preveure –fins el moment- més enllà.
- Domina l'**opinió** que, per un o altre motiu, els **serveis domiciliaris són els que es veuran més negativament afectats en relació a les previsions.**
- En el món local és **molt present la incertesa sobre alguns dels temes pendents**, com el 'rescabament' dels ingressos per co-pagament dels serveis.

DOS REPTES PER LES AAPP

- EL REPTE DE GARANTIR UNA PROVISIÓ SUFICIENT I DE QUALITAT DE SERVEIS D'ATENCIÓ PERSONAL
  - Augment molt important del nombre d'usuaris, particularment en SAD i dels requeriments de planificació, seguiment i avaluació dels serveis
  - Garantia que l'aplicació es traslladi a una millora efectiva de la qualitat de vida i el seu entorn
- EL REPTE DE DONAR UN SALT ENDAVANT EN LA VALORACIÓ, VISIBILITAT I EXTENSIÓ DELS SERVEIS D'ATENCIÓ PERSONAL A L'ÀMBIT TERRITORIAL
  - Els serveis d'atenció continuen sent els grans desconeguts per la població en general, i això afecta a la valoració social, els preus i les possibilitats d'atenció, en un cercle viciós que reforça el treball no regular
  - La qualitat de l'atenció està relacionada amb un mix d'activitats i serveis que han d'anar més enllà de la higiene i el control d'alimentació quotidiana
  - El sector de provisió d'atenció a les persones necessita un suport molt clar per fer front a l'escenari dibuixat, i pot ser vist com quelcom més que un proveïdors per abordar aquests reptes

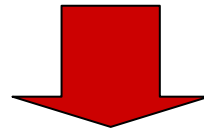
Estimació de la provisió de SAD derivada dels PIAS

Municipis gestionats pel CCVOC. Mitjana d'hores anuals

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Badia del Vallès	9.118	17.102	21.270	25.098	28.929	32.145
Castellar del Vallès	14.560	28.705	35.713	42.141	48.576	53.978
Castellbisbal	8.116	15.383	19.134	22.571	26.010	28.895
Palau-solità i Plegamans	9.307	17.647	21.961	25.921	29.886	33.217
Polinyà	5.317	10.060	12.482	14.698	16.906	18.749
Sant Llorenç Savall	1.472	2.792	3.475	4.103	4.732	5.262
Sant Quirze del Vallès	12.348	23.415	29.143	34.401	39.668	44.094
Santa Perpètua de Mogoda	19.315	31.442	39.090	46.099	53.106	58.980
Viladecavalls	4.767	9.049	11.278	13.325	15.378	17.108
Total	84.320	155.596	193.547	228.356	263.191	292.427

L'expectativa d'augment dels serveis en l'àmbit de gestió del CC convida a encetar una reflexió general per fer front a les seves obligacions. **L'any 2010 pot ser necessari doblar els serveis**

Una part rellevant dels reptes no poden ser assumits ni per l'administració superior ni pels actors privats, formen part de l'àmbit del *compromís polític* de l'administració local

1. EMPRENDRE LA BATALLA CULTURAL DE LA IMPORTÀNCIA DE L'ATENCIÓ A LES PERSONES.
2. AMPLIAR, DIVERSIFICAR I REORGANITZAR ELS SERVEIS PROPIS.
3. MILLORAR L'ACCESSIBILITAT ALS SERVEIS EN L'ÀMBIT.
4. GARANTIR UNA OFERTA DE QUALIFICACIÓ PROFESSIONAL.
5. MILLORAR LA COMPETÈNCIA DELS PRESTADORS I LA QUALITAT DELS SERVEIS.
6. COMBATRE AMB INTEL·LIGÈNCIA EL TREBALL NO REGULAR.

ÀMBIT I ESCALA

- Per als **objectius i reptes més generals, l'escala de l'àmbit de gestió CCVOC és insuficient i ineficient**, és pertinent plantejar-se un àmbit més gran en temes com:
  - Comunicació amb la població
  - Accessibilitat
  - Suport a la qualificació i al sector de provisió
- Per als **objectius de provisió, l'escala de l'àmbit de gestió és suficient, però no està exempta de dificultats** i sobre costos:
  - La dispersió territorial pot generar un sobre cost de desplaçament
  - La diversificació de serveis pot 'topar' amb la inexistència de massa crítica

COSTOS DE PRESTACIÓ DELS SERVEIS

- Per al serveis SAD, la **tendència és a l'augment dels costos fins a situar-se en la ratlla del 20 euros/hora.**
- **Les diferències en cost (preu)** amb la provisió privada o no regular **no vénen compensades, a ulls dels usuaris i encara avui, per diferències en la qualitat.**
- **No es constaten diferències substancials de costos en les diferents modalitats de provisió,** ni pel que fa al model de gestió (directa, indirecte, especialitzat) ni pel que fa a la tipologia del prestatari (mercantil, d'iniciativa social,...)

ORGANITZACIÓ DELS SERVEIS

- Hi ha impediments regulatoris insalvables per a la prestació mitjançant treball autònom:
  - Impossibilitat d'acreditació en el registre per manca de la infraestructura mínima requerida.
  - Inviabilitat econòmica de la garantia dels serveis i rendes comparats amb altres formes d'exercici.
- **Separació creixent entre provisió i prestació** incrementant diversitat i flexibilitat (incloent treball autònom).
- **Creixent pes de les activitats de gestió del sistema**, com a eina per garantir la qualitat dels serveis.

DUES MISIIONS I FUNCIONS ESTRUCTURANTS DEL NOU MODEL

➤ UN SECTOR COM CAL A L'ÀMBIT TERRITORIAL

La qualitat dels serveis d'atenció constituïran un factor de diferencial territorial i això depèn de forma molt determinant de la qualitat del propi sector i de l'existència d'actuacions generals adreçades a la població sobre l'atenció a les persones dependents

➤ GESTIONAR LA PROVISIÓ DE SERVEIS

Implementar l'extensió i diversitat de serveis en molts altres camps (respirs, acompanyament exterior, ajudes tècniques, suport psicosocial,...) implica un salt qualitatiu en el sistema de gestió de la provisió

La pertinència i viabilitat d'instruments institucionals i de gestió específics és un debat que s'estén arreu en l'actualitat

<ESPECIFICITAT>

L'atenció a la dependència, sobretot en l'àmbit comunitari, assolirà un nivell d'especialització elevat i relativament segregat d'altres actuacions dels serveis socials, especialment donada la càrrega de gestió i seguiment dels beneficiaris

<DIMENSIÓ>

Es tracta d'unes activitats de gran dimensió des del punt de vista tècnic i econòmic, que assoliran al voltant de 55 Meuros anuals en tot l'àmbit entre prestació dels serveis i gestió del sistema

<RECORREGUT>

El desenvolupament de la Llei i del sistema de serveis socials obre a mig termini un ventall amplíssim de possibilitats d'actuacions promogudes per les administracions locals

GRANS LÍNIES DE PLANIFICACIÓ DE LA IMPLANTACIÓ DEL NOU MODEL:

■ <MARC REGULATORI CLAR>

Hi ha **encara avui massa incerteses com per prendre decisions** precises i ajustades a les possibilitats de l'administració local

■ <ESTABLIMENT D'UN ACORD POLÍTIC- INSTITUCIONAL>

Amb independència del punt anterior, cal **encetar el debat sobre el paper que es vol jugar més enllà de la provisió de serveis** que defineix l'actual marc normatiu

■ <DEFINICIÓ INSTITUCIONAL I OPERATIVA>

Caldria avançar en quins són els **aspectes claus de definició dels instruments des del punt de vista operatiu**, intentant produir una alineació entre els diversos actors institucionals i privats